

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-13
Besvaras senast
2020-11-27

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:139 Identitetspolitik och diskriminering

SR-upproret mot rasism öppnade upp en ny debatt om identitetspolitiken. Ett antal aktivister på Sveriges Radio vill att rekryteringen i högre grad ska ta hänsyn till etnicitet och hudfärg. Varefter Sveriges Radios vd i en intervju i Svenska Dagbladet den 25 september anger att ”SR är inte ett rasistiskt företag och vi har inte rasistiska medarbetare. Vi rekryterar från faktorer, och plockar ut den bästa för jobbet för stunden. Ibland är etnicitet en avgörande faktor, ibland kön, ibland ekonomisk bakgrund, ibland om man kommer från stad eller landsbygd” vid rekrytering. Nu har Sveriges Radio backat från uttalandet och förtydligat att de rekryterar utifrån kompetens.

Jag vill diskutera hur kultur- och demokratiministern ser på att höga företrädare för statligt finansierade verksamheter, om än enbart för några dagar, kan hävda att etnicitet är en faktor de tar hänsyn till vid rekrytering, men först vill jag lyfta ett annat exempel.

Filminstitutets vd Anna Serner angav 2018 att hon skulle ge allt filmstöd till kvinnliga filmskapare 2020 om inte marknaden själv släpper fram fler kvinnliga regissörer och manusförfattare. Utgångspunkten liknar aktivisternas på Sveriges Radio, det vill säga att andra kriterier än kompetens ska vägas in vid rekryteringar och bedömningar.

I båda de ovanstående fallen har regeringen påverkat utvecklingen genom yttranden om representation och spegling. I 2015 års filmproposition klargörs det att stöden ska fördelas jämnt mellan kvinnor och män, och det är underförstått att skrivningen om att det återkommande bör analyseras vilka som får komma till tals bakom och framför kameran har koppling till jämställdhetsmålet. I propositionen om villkoren för public service uttrycker regeringen att speglingsuppdraget inte enbart handlar om att spegla förhållanden i hela landet utan även om krav på att spegla den variationen utifrån etnicitet, kön, kulturell bakgrund med mera.

Vi hävdar att detta har sin grund i identitetspolitiska tankegångar. Det identitetspolitiska begreppet har ingen entydig definition, men en av utgångspunkterna i kvotering efter representation, som är en identitetspolitisk åtgärd, går ut på att dessa grupper redan är strukturellt diskriminerade och att kvoteringen således är ett verktyg för att avhjälpa denna strukturella diskriminering.

Som parti motsätter vi oss denna form av tankegångar, eftersom det inte är möjligt att rätta till ett felaktigt antagande om att människors förmåga sitter i vissa ovidkommande kriterier genom att börja dela upp människor efter dessa olika ovidkommande kriterier och kvotera utifrån dem. Det är att erkänna att de ovidkommande kriterierna är legitima. För oss är det mer naturligt att utgå från att ”faktorer” som kön, etnicitet med mera inte inverkar på en människas förmåga, och vi kommer att fortsätta ta debatten med dem som hävdar att det gör det.

Regeringen utgår ofta ifrån att människor inte kan identifiera sig med andra som inte ser ut som dem själva eller som inte delar den egna bakgrunden. Diskussionen i kring representation i propositionen *Kulturarvspolitik* (prop. 2016/17:116) är ett annat exempel, för även om regeringen kommer fram till att alla inte nödvändigtvis behöver känna igen sitt eget kulturarv som representerat så visar diskussionen på att det identitetspolitiska tänkandet är en del av en del av regeringens dna. Att regeringen för upp dessa tankegångar i en proposition om svenskt kulturarv tydliggör att man känner ett behov att försvara sig när de identitetspolitiska tankarna inte är förenliga med verkligheten. Identitetspolitiken forceras ut med kulturen som verktyg och gör sig nu påmind i alla delar av samhället.

Det är ingen slump att Sveriges Radios eller Filminstitutets vd:ar tillämpar identitetspolitik i sina verksamheter. Regeringen anger ofta målsättningar om mångfald, vilket indirekt tolkas som mål om representation, i sin politik och reglering av offentligfinansierade institutioner. Diskriminering är förbjuden i Sverige, vilket är problematiskt för identitetspolitiska tankegångar eftersom utgångspunkten att viss del av en persons förmåga sitter i ovidkommande kriterier såsom kön eller etnisk bakgrund leder till en diskriminerande syn på människor. Det finns tydliga motsättningar i regeringens uttalanden på området. Å ena sidan anser man att diskriminering är fel, å andra sidan erkänner man samtidigt idéer som tar hänsyn till ovidkommande kriterier i olika sammanhang.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga kultur- och demokratiminister Amanda Lind:

1. Anser ministern att etnicitet är en relevant faktor vid rekrytering inom

- kulturområdet, i synnerhet i gemensamt finansierad verksamhet?
2. Kommer ministern att verka för att regeringen ska förtydliga hållningen kring diskriminering, representation och identitetspolitik i synnerhet inom kulturministerns ansvarsområde?
  3. Är det ministerns uppfattning att viss representation av etnicitet, kön eller andra tillhörigheter är relevant i radio, i tv och i svenska filmproduktioner och bör vara mål för stödgivning och om så inte är fallet, kommer ministern att verka för att sådana mål ändras där de förekommer?
  4. Är det regeringens uppfattning att det är svårt att leva sig in i eller ha förebilder från en person som har ett annat kön eller annan etnicitet än den egna och att det därför är relevant med representationstillsättning inom kulturområdet?

.....

Aron Emilsson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander